

Újraéled a Nádas-tó

Ezekben a hetekben is folytatódik Budakeszi jövőjének tervezése, amelyben fontos szerep jut a környezetünkben lévő természeti értékek megőrzésének, gyarapításának. Weiperth András biológus írása a Nádas-tó kapcsán végzett munkába enged bepillantást

Az elmúlt években Budakeszi fejlesztésének lehetőségeiről több terv is született, melyek között a nagyobb gazdasági és ipari beruházásoktól egészen a zöldmezős fejlesztésekig sokféle elképzelés és terv látott napvilágot. A fejlesztések jelentős része mind anyagilag, mind pedig a felmerülő környezet-átalakítások miatt a lakosság számára nem voltak elfogadhatóak. Az utóbbi években kialakult közlekedési-, és területfejlesztési helyzet hatására a lakosság felől egyre nagyobb igény mutatkozik, hogy a külterületek további fejlesztésekor olyan beruházások valósuljanak meg, amelyek az itt élők számára élhetőbbé teszik Budakeszit.

Az elmúlt években több kezdeményezés indult a Budakeszi Herbárium és a Magyar Dendrológiai Alapítvány részéről, hogy a Budakeszitől nyugatra elterülő területeken egy világszínvonalú arborétumot hozzanak létre. Ezzel párhuzamosan kibontakozott a Budakeszi székhelyű Budakörnyéki Naturpark megalapításának szándéka, hogy a környező települések és a főváros összefogásával megvédhessék azokat a környezet- és természetvédelem számára fontos értékeket, melyekben bővelkednek a Budapesttől nyugatra elhelyezkedő területek. A leendő arborétum megtervezésekor nagy hangsúlyt helyeztek a Budakeszi határában elterülő Nádas-tó „újraélesztésére”, mely a megvalósuló bemutatóközpontok és az egyes fagyűjtemények mellett kiemelt hangsúlyt kapna. Az első lépések idén áprilisban történt mamutfényő ültetések, melyek során négy fa kiültetése történt a meglévő kettő mellé.

A budakeszi Nádas-tó egy régi világ utolsó hírnemője, mely jelzi, hogy az közelmúltban még működtek azok a természeti folyamatok, melyek révén egy sekély, kis kiterjedésű, de állandó vízborítással rendelkező tavacska fennmaradhatott. A tó és a környéke természeti értékekben gazdag, és ezért 1990-

ben védetté nyilvánították, melyet 2008-ban meghosszabbítottak. A Nádas-tó rehabilitációjának számtalan indoka van.

Említsünk meg néhányat! A vizes élőhelyek védelme ma már nem csak országos, hanem világszinten is az első helyen szerepel a környezetvédelmi beruházások terén. A vízellátás biztosítása a kistérségi környezetvédelmi program prioritása között szerepel. A tó rehabilitációja a leendő arborétum és parkerdő, valamint a naturpark integráns részét képezheti, ezzel párhuzamosan szerves része lehet a Budavidéki Zöldút hálózatának. A létesülő arborétummal együtt a környezettudatos nevelés helyi, térségi és a távolabbi települések oktatási intézményeinek bevonásával pedig regionális szintre is emelhető, és így a természetvédelmi oktatás alapintézménye lehet. A fővárosi agglomeráció zöldfelületeinek rohamos csökkenése mellett a terület az utolsó bástyájaként a helyi és környező települések lakosai számára kikapcsolódási lehetőséget biztosíthat.

Emellett az Európai Unió ún. Víz Keretirányelv (VKI) a vizek (természetes és mesterséges vizes élőhelyek) jó ökológiai állapotának megőrzését írja elő. A Nádas-tó rehabilitációjával a VKI helyi megvalósulását is jelentené.

A Nádas-tó rehabilitációjának előkészületi munkáit 2009 elején újult erővel kezdtük el. Az előzetes tanulmányok és tervek alapján a tó rehabilitációja lehetséges, és szükségzerű.

A levéltári munkák során talált dokumentumok szerint a terület az elmúlt évszázadban vizes élőhely volt, melyet facsoportokkal övezett nedves kaszálók és legelők szegélyeztek. Az 1965-ös légifelvétel szerint a tóban víz van. Aki régebb óta él a településen, az emlékezhet rá, hogy a '90-es évek közepén még az általános iskolások és gimnazisták környezetismeret, valamint biológia oktatás céljából gyakran látogatták a tavat, amelyben akkor még néhány foltban szabad vízfelületek is akadtak. Napjainkra ezek teljesen eltűntek, de tavaszi hóolvadások, vagy hosszantartó csapadékos időszak után a tó egyes pontjain kisebb fakadóvizek és zombékos területek jelennek meg.

A tó rehabilitációjának legnagyobb nehézsége a vízhiány, aminek

hatásaként jelenleg a tó degradált állapotban van. A tervekben szereplő célállapot egy olyan vizes élőhely létrehozása, melynek vízellátása folyamatos és természetes módon biztosított. Az egyre gyakoribb aszályos évek miatt megfontolandó az esetleges csapadékvizekkel és a kutakból történő külső vízpótlás is.

A terület teljes bejárása és az előzetes felmérések után megállapítható, hogy a Nádas-tó teljes területének (16,3312 hektár) rehabilitációja esetén egy több mint 6 hektáros szabad vízfelülettel rendelkező tavat lehetne kialakítani. Ez a teljes terület közel 40 százalék! Ehhez kapcsolódnának a fás és gyepterülettel rendelkező területek. Az előzetes számításokban benne vannak az egyes szigetek, melyeket fahidak kötnének össze. A tó északi oldalán elhelyezkedő erdő madárvédelmi terület lenne, melyet a látogatók elől elzárnánk, de a szigetekről és a kiépített hidakról megtekinthetőek lennének, valamint később kutatási céllal csónakkal bejárható lenne. A tó rehabilitációjának tervezésekor az egyik elsőszámú szempont lesz, hogy a jelen-

legi természetben a legkisebb beavatkozásokat végezzük. Sem a kialakítandó partmenti növényzet gyérítését, sem pedig esetleg erdő-kivágást nem végeznénk. A Meggyes utcai árokba futó természetes ároknál egy zsillippel szabályoznánk a tó vízszintjét.

A konkrét tervezési munkák elkezdéséhez megtettük az első lépéseket. A Várostervezési és Környezetvédelmi Bizottság előtt a 2009. május 12-én megtartott ülésen ismertettük a terveinket. Itt kértük, hogy támogassák egy térkép elkészítését, mely alapfeltétel a szükséges földmunkák számításainak elkészítéséhez, és nélkülözhetetlen a Nádas-tó rehabilitációját célzó pályázatunk összeállításához. Az Állami Vagyongazdálkodási fellegkértük a terület hasznosításának a jogát, hogy a beruházás engedélyezési fázisát elkezdhessük. Mindezt azért tesszük, kedves budakesziek, hogy önök egy olyan természeti értékkel legyenek gazdagabbak, amire városunk minden lakója büszke lehet!

Weiperth András
biológus

Nemzetközi tornát nyertek

Testvérvárosunkban, Neckarsulmban 75 éves fennállását ünnepelte az Obereisesheim futballcsapata. Ebből az alkalomból nagyszabású labdarúgóturnát rendeztek, amelyre – testvérvárosként – egy svájci különítmény mellett Budakeszi kiválóságai is ellátogattak.

S ha már ellátogattak, kiegyenlítőzött, jó játékkal meg is nyerték azt.

A góllövőlista második helyezettje holtversenyben Apró Miklós és Andrasek Zsolt lett. Íme a győztes csapat a kupával és a hozzá dukáló pezsgővel.

Álló sor (balról jobbra): László Balázs, Mészner Antal, Krén János, Üveges Krisztián, Fenyőfalvi Péter, Andrasek Zsolt

Guggoló sor: Vajdas József, Mozga Tamás, Óber Pléter, Apró Miklós, Lévai Tibor